

ASISTENȚA FINANCIARĂ EXTERNĂ A FONDULUI MONETAR INTERNAȚIONAL

Vladimir STERPU

<https://orcid.org/0000-0003-4434-6356>

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău

Rezumat. Fondul Monetar Internațional, cunoscut și ca instituție Bretton Woods, a fost înființat în 1944 cu scopul de a promova cooperarea monetară internațională, stabilitatea cursului de schimb și extinderea comerțului internațional, acționând ca un creditor de ultimă instanță atunci când o țară membră se confruntă cu o criză economică. Fiind o instituție controversată, fondul are atât susținători cât și critici, care respectiv susțin sau nu indispensabilitatea sa. Experiența de colaborare a statelor cu FMI arată că intervențiile sale duc spre efecte controversate: contribuie la dezvoltarea economică a țărilor împrumutate, dar generează și crize financiare.

Cuvinte cheie: Fondul Monetar Internațional, asistență financiară externă, supraveghere, constrângere, instituții financiare internaționale.

Summary. The International Monetary Fund, also known as Bretton Woods institution, was established in 1944 in order to promote international monetary cooperation, stability of exchange rate and extension of international trade, acting as a last-court creditor when a member country faces an economic crisis. Being a controversial institution, the fund has both supporters and critics, who respectively support its indispensability. The experience of collaborating the states with the IMF shows that its interventions lead to controversial effects: it contributes to the economic development of borrowed countries, but it also generates financial crises.

Keywords: International Monetary Fund, External Financial Assistance, Surveillance, Constraint, International Financial Institutions.

În a doua jumătate a secolului al XX-lea se dezvoltă activ procesele de globalizare, determinate, pe de o parte, de nevoia de cooperare și dezvoltare, pe de altă parte, se acutizează contradicțiile dintre statele dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Un mecanism de gestionare a acestor contradicții devin organizațiile internaționale. Astăzi organizațiile internaționale dezvoltă norme, reguli, proceduri, determinând traiectoria dezvoltării proceselor globale. În acest context, Fondul Monetar Internațional, alături de alte instituții financiare internaționale, are un impact vizibil asupra ritmului și direcțiilor de dezvoltare economică. Totodată, se produce un efect invers: nu numai că sistemul economic mondial se modifică sub influența FMI, însă de-a lungul timpului suferă schimbări structura, natura, funcțiile fondului. Fondul Monetar Internațional, cunoscut și sub numele de instituțiile Bretton Woods, a fost înființat în 1944. Scopul FMI a fost de a promova cooperarea monetară internațională, stabilitatea cursului de schimb și extinderea comerțului internațional, acționând ca un creditor de ultimă instanță atunci când o țară membră se confruntă cu o criză economică. Scopul și rolul Fondului Monetar Internațional este adesea un subiect de critică atât din partea forțelor politice de dreapta, cât și de stânga și celor centriste. Unele dintre cele mai pronunțate critici se referă la propunerile FMI de majorare a taxelor sale pentru serviciile de susținere financiară a statelor. Partidele de stânga susțin că politicile fondului sunt deghizate pentru a ascunde interesele capitaliste, o viziune subliniată de fostul reprezentant comercial al SUA, Mickey Kantor, care desemnează instituția ca una care lucrează pentru interesele SUA. O interpretare mai banală înfățișează FMI ca pe un instrument prin care vorbesc statele slabe. Instituția a jucat un rol modest în inflația din 1944, dar important în menținerea ratelor de schimb stabile în primele două decenii. Această rațiune de a fi s-a prăbușit după 1971, când principalele valute au trecut la un sistem de curs de schimb flotant. De atunci și mai ales după 1978, când al doilea amendament la Carta FMI a ratificat oficial trecerea la cursuri de schimb flotante, angajamentul său cu țările industrializate a fost în mare măsură bazat pe rapoarte financiare. Până la începutul anilor 1980 clientela FMI s-a micșorat până la statele sărace cărora nicio bancă comercială nu mai putea să le împrumute bani. Criza din 1982 a făcut ca FMI să se transforme într-un colector de datorii al băncilor comerciale și să-și extindă mandatul pentru promovarea reformelor structurale (Kapur 114-129).

În principiu, FMI are o structură asemănătoare unei cooperative financiare. Contribuțiile unei țări membre la FMI (numite „cote”) se bazează pe ponderea acesteia în economia globală. Această pondere determină și puterea sa de vot și capacitatea de împrumut (numite „trageri”). Cotele reprezintă un schimb de active cu costuri directe mici pentru contribuabili. De exemplu, în cazul Statelor Unite, contribuțiile sale îi dau dreptul la o sumă egală de creanțe ale SUA asupra altor valute. Adică, așa cum alte țări pot trage dolari americani de la FMI în caz de necesitate (cum ar fi presiunile asupra dolarului american), Statele Unite își pot trage monede străine (fie că este yenul japonez sau alte monede) pentru sine. Pe măsură ce tragerile unei țări

devin mai mari în raport cu cotele sale, aceasta trebuie să îndeplinească standarde sau „condiționalități” mai exigente, ceea ce înseamnă de obicei schimbări semnificative în politicile economice pentru a se asigura că deficitele interne și externe ale țării sunt reduse drastic sau chiar eliminate. Nerespectarea acestor condiții duce la suspendarea, renegocierea sau chiar anularea programului (Kapur 114-129).

FMI, în rolul său principal de gardian al stabilității ordinii monetare internaționale, subliniază măsurile pentru a asigura o revenire rapidă la respectarea balanței de plăți. Prin urmare, afectează țările sărace, care trebuie să depindă de funcția sa de creditor de ultimă instanță. Această funcție îi conferă influența care poate determina politicile economice ale unei țări deficitare. După cum este obișnuit pentru țara subdezvoltată cu deficit, constrângerile asupra capacității de ajustare pot fi de așa natură încât echilibrul extern să poată fi definit doar în contextul necesității de a limita repercusiunile nefavorabile asupra veniturilor și creșterii veniturilor. Pentru astfel de țări, o problemă crucială pentru politică apare din faptul că, având în vedere condițiile structurale obținute, politicile deflaționiste pot fi asociate cu o scădere a investițiilor. Prin urmare, este posibil ca o scădere a veniturilor și a ocupării forței de muncă să rezulte fără a fi realizat un echilibru extern. Amploarea finanțării externe disponibile sau nivelul intrărilor de capital este un aspect al reducerii constrângerilor. Altfel se referă la tipul de politici interne necesare pentru a reduce conflictul dintre obiectivele echilibrului intern și extern, adică între creșterea veniturilor și a ocupării forței de muncă la prețuri stabile, fără a înrăutăți concentrarea veniturilor și fără a reduce deficitul de cont curent (Brown 1-51).

Organizațiile internaționale influențează formularea politicii interne la fel cum cetățenii au influență în negocierile țărilor cu OI prin condiționalitățile legate de muncă în cadrul împrumuturilor Fondului Monetar Internațional. FMI se află adesea în centrul dezbaterilor despre rolul intereselor cetățenilor în negocierile internaționale. Deși se presupune adesea că grupurile de cetățeni nu pot influența în mod semnificativ politica FMI, există dovezi că interesele economice ale unui grup important de cetățeni, și anume lucrătorii, pot influența condițiile de împrumut ale FMI. Printre țările democratice care au împrumutat bani de la FMI între 1980 și 2000, cele cu forță de muncă mai puternică au primit condiții mai puțin intruzive legate de muncă, adică condiții care stipulează reformele pieței interne a muncii. Atunci când lucrătorii au potențialul de a fi puternici din punct de vedere politic, guvernele nu numai că negociază cu FMI pentru a minimiza condițiile legate de muncă, dar este mai probabil ca FMI să accepte aceste cerințe (Caraway, Rickard, Anner 27-61).

Operațiunile economice ale FMI impun adesea guvernelor să reducă cheltuielile pentru programele sociale și infrastructură, să elimine subvențiile de stat și programele de sprijinire a prețurilor (inclusiv subvențiile pentru alimente) și să vândă întreprinderile publice mai profitabile la „un preț bun” marilor case de afaceri și capital străin. Alte măsuri de reformă includ închiderea așa-numitelor întreprinderi publice „bolnave”, liberalizarea comerțului, intrarea liberă a capitalului străin, precum și reforme majore în domeniul bancar, instituțiilor financiare și al structurii fiscale (Chossudovsky 385-387).

Activitatea de supraveghere este identificată ca cea mai importantă responsabilitate a Fondului Monetar Internațional. Din punct de vedere conceptual, responsabilitățile FMI pentru supraveghere derivă din rolul său inițial de supraveghetor al sistemului Bretton Woods de parități ale cursului de schimb fix, dar ajustabil. Chiar dacă acest sistem s-a prăbușit la începutul anilor 1970, în ciuda părerilor scepticilor, FMI a supraviețuit. Într-adevăr, membrii au reafirmat în mod constant valoarea pe care o văd în FMI, printre altele, autorizând periodic creșteri substanțiale ale resurselor Fondului. În funcția de supraveghere, responsabilitățile FMI au fost redefinite în mod substanțial prin al doilea amendament al articolelor, Acordului din 1977. Mai exact, Secțiunea 3 a articolului IV definește trei domenii importante și conexe pentru supravegherea Fondului: (i) supravegherea generală a activității sistemului monetar internațional pentru a-i asigura funcționarea eficientă; (ii) supravegherea respectării de către membri a obligațiilor specificate în Secțiunea I a Articolului IV; și (iii) supraveghere fermă asupra politicilor de curs valutar ale membrilor. În practică, accentul principal al supravegherii FMI a fost asupra politicilor economice ale statelor membre care, la rândul lor, influențează sistemul monetar internațional și comportamentul cursurilor de schimb. În conformitate cu Secțiunea 1 a Articolului IV, politicile economice și financiare ale membrilor care fac obiectul supravegherii Fondului (i) ar trebui să depună eforturi pentru a promova o creștere economică ordonată cu o stabilitate rezonabilă a prețurilor, (ii) ar trebui să urmărească promovarea unor condiții economice și financiare subiacente ordonate care nu tind să producă perturbări neregulate și (iii) ar trebui să evite manipularea sistemului monetar internațional pentru a preveni o ajustare eficientă a balanței de plăți sau pentru a obține un avantaj competitiv inechitabil. Pentru a efectua supravegherea, FMI efectuează anual consultări în temeiul articolului IV cu fiecare membru. Misiunile personalului se întâlnesc cu oficiali guvernamentali cheie pentru a revizui performanța economică și politicile. Aceste misiuni pregătesc rapoarte confidențiale pentru o revizuire atentă de către Comitetul executiv al FMI, format din 24 de membri, care reprezintă membrii generali printr-un sistem de vot ponderat în mare măsură bazat pe importanța economică a membrilor. Un rezumat al discuțiilor cheie ale Consiliului este furnizat în Rapoartele anuale ale FMI. Personalul FMI pregătește, de asemenea, rapoarte

semestriale privind Perspectivele economice mondiale care sunt revizuite de Comitetul executiv și formează baza discuțiilor la nivel ministerial în cadrul Comitetului interimar al FMI. O varietate de alte rapoarte, cum ar fi rapoartele anuale privind piețele internaționale de capital, fac, de asemenea, parte din procesul de supraveghere. Comunicări confidențiale privind supravegherea problemelor apar frecvent între autoritățile naționale și conducerea și personalul FMI, inclusiv în forumuri precum G7 și APEC (Mussa 28-31).

Criza economică a Rusiei din vara lui 1998 a reînnoit dezbaterile dacă Fondul Monetar Internațional a ajutat, a împiedicat sau a fost irelevant pentru tranziția economică în centrul fostei Uniuni Sovietice. Este posibil ca instituția să fi facilitat, din neatenție, ascensiunea forțelor politice care se opuneau fazei a doua a reformelor de care Rusia avea atât de disperată nevoie. Anatoly Chubais, negociatorul șef din partea Rusiei cu instituțiile financiare internaționale declara în 1998 că în aceste situații autoritățile trebuie să aibă dreptul de a minți și că instituțiile financiare internaționale au fost păcălite de către Rusia cu 20 de miliarde de dolari pentru că nu exista altă cale de ieșire. În august 1998, politica economică a Rusiei s-a prăbușit și, odată cu ea, multe speranțe occidentale pentru stabilitate și reformă economică în Rusia. O strategie occidentală de asistență și consiliere de opt ani părea să fi eșuat. În cuvintele unui proeminent economist rus de piață liberă: „Cel mai mare pachet de asistență financiară din istoria FMI a eșuat în mai puțin de o lună, investitorii internaționali și autohtoni au suportat pierderi de miliarde, în timp ce Rusia a căzut în una dintre cele mai acute și profunde crize financiare, economice și politice din istorie. Prăbușirea cursului de schimb al Rusiei și neîndeplinirea obligațiilor de datorie și obligațiunii au atras țara într-o criză economică și mai profundă, ridicând întrebări cu privire la rolul asistenței externe. Occidentul a devenit profund implicat în tranziția economică și politică internă a Rusiei la sfârșitul Războiului Rece, când cea mai mare teamă a Occidentului era că slăbiciunea internă ar genera extremism politic și dezordine în superputerea nucleară. O tranziție de succes către o democrație de piață a fost văzută ca cel mai bun garant al unui partener benign și stabil. Așa a apărut o strategie de consiliere și asistență economică, numeroasele sale componente, inclusiv asistența instituțiilor bilaterale, multilaterale și private în domeniile comerțului, gestionării datoriilor, investițiilor, creditului și ajutorului. FMI a devenit vârful de lance al sprijinului occidental din mai multe motive. O astfel de poziție era în interesul Statelor Unite, care a avut o influență enormă în instituție - cu mult dincolo de porțiunea de 18,5% din voturi (Gould-Davies, Woods 1-21).

Fondul Monetar Internațional a fost instituția financiară internațională care era cea mai străină guvernului chinez atunci când acesta a început reformele sale economice la sfârșitul anilor 1970, deoarece piețele financiare au fost neglijate în planul centralizat al Chinei. Prin urmare, cooperarea din ce în ce mai mare a Chinei cu FMI ilustrează măsura în care China s-a schimbat prin „socializare” la normele guvernării globale în general. Examinând evoluția implicării Chinei în cadrul FMI, în multe privințe, aceasta a îmbrățișat aceste norme. Chiar dacă economia sa politică încă se abate substanțial de prescripțiile occidentale, multe caracteristici sunt compatibile cu „Consensul de la Washington”. Dar China rămâne precaută să nu devină prea dependentă de eventuala asistență FMI încercând să-și păstreze libertatea de manevră. Deși FMI a încercat să recunoască importanța tot mai mare a Chinei la nivel global prin creșterea drepturilor sale de vot, acest lucru nu a reușit să țină pasul cu schimbările din economia globală. China este astfel atrasă de posibilitatea unor modalități suplimentare de a-și crește pragmatic influența asupra deciziilor globale, de exemplu prin cooperarea financiară regională în Asia. De când China a început o cale de reformă economică în decembrie 1978, renunțând treptat la izolare și reintegrându-se în comunitatea mondială, ea a stârnit controverse considerabile cu privire la obiectivele sale pe termen lung. Aceasta a încercat să se integreze în modelele existente de guvernare globală, astfel încât să poată juca rolul unei părți cointeresate responsabile și în același timp vizează o ordine mondială diferită, unde conduce lumea în curs de dezvoltare în redresarea echilibrului de putere globală departe de Occidentul dezvoltat. O dimensiune a acestei probleme este politica Chinei față de instituțiile existente de guvernare globală, cât de departe acceptă și caută să lucreze în cadrul lor și cât de departe caută fie să le înlocuiască, fie să le transforme. Politicile Chinei în cadrul ONU au început să primească o atenție mai mare. La fel de importante sunt politicile Chinei față de instituțiile financiare internaționale. Se prezintă și o analiză semnificativă a comportamentului său în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), nu în ultimul rând din cauza creșterii rapide a comerțului Chinei de la aderarea acesteia în 2001. Relațiile sale cu Fondul Monetar Internațional (FMI) au atras mult mai mică atenție, cel puțin în ultimii ani. Cu toate acestea, unele dintre problemele cheie ale dezvoltării Chinei depind de relațiile sale cu FMI, printre care problema nivelului „adecvat” al cursului de schimb pentru yuan/renminbi (RMB) (Ferdinand, Wang 895-910).

Criza financiară profundă a Turciei din 2000-2001, a implicat programul Fondului Monetar Internațional, adoptat în 1999, în timp ce FMI a fost asociat cu programul de redresare de succes din 2001. Trei intervenții esențiale au arătat că impactul FMI asupra opțiunilor de politică disponibile pentru factorii de decizie din Turcia a variat în funcție de istoria angajamentului FMI cu Turcia, de interesele acționarilor majori

ai FMI și de credibilitatea liderilor Turciei în ochii FMI. Angajamentul FMI a afectat în mod substanțial politica internă din Turcia, prin întărirea vocii tehnocraților economici în cadrul guvernului. FMI a devenit astfel un actor contestat în politica internă. Criza a avut efecte economice și sociale negative foarte semnificative, care au contribuit la o schimbare politică profundă în 2002. Relația de lungă durată a Turciei cu Fondul Monetar Internațional s-a intensificat la sfârșitul anilor 1990. Alegerile generale din Turcia din 18 aprilie 1999 au adus la putere un nou guvern de coaliție care, opt luni mai târziu, a căutat asistență de 4 miliarde de dolari de la FMI și s-a angajat în favoarea unui program de reformă economică aprobat de FMI. În decurs de un an, o criză economică a atins apogeul, în noiembrie 2000 și februarie 2001, iar economia turcă a cunoscut o contracție în termeni reali de 3,5 la sută, șomajul oficial dublându-se la 11,8 la sută. Din ianuarie 2001 până în aprilie 2002, împrumuturile de la FMI au crescut cu 23 de miliarde de dolari. La alegerile generale din 3 noiembrie 2002, niciunul dintre partidele din guvern sau opoziție alese în 1999 nu au reușit să returneze aceste împrumuturi. Turcia a ridicat două întrebări cu privire la interacțiunea FMI cu guvernele piețelor emergente care se confruntă cu crize financiare. În primul rând, cum afectează participarea FMI opțiunile de politică disponibile pentru factorii de decizie naționali, iar în al doilea rând, ce impact are intervenția FMI asupra politicii interne în țara în criză: ce actori sunt împuterniciți sau slăbiți și care sunt consecințele de durată pentru politica internă (Miller 449-464).

Fondul Monetar Internațional este o instituție controversată ale cărei intervenții provoacă în mod regulat reacții pasionale. Pe de o parte, sunt cei precum Krugman și Nissan, care susțin că FMI este o instituție indispensabilă. Pe de altă parte, sunt criticii care obiectează că Fondul este nereprezentativ, inefficient și un motor al hazardului moral și concluzionează că lumii i-ar fi mai bine fără el. Analiza imparțială ar trebui să înceapă cu articularea problemelor pe care FMI este conceput să le rezolve. Ar trebui apoi să se îndrepte către întrebarea dacă Fondul este structurat corespunzător pentru a rezolva aceste probleme și dacă poate face acest lucru fără a crea alte probleme la fel de grave prin propriile sale acțiuni. FMI are un rol important în ajutorul rezolvării problemelor de informare, angajament și coordonare cu implicații semnificative pentru stabilitatea economiilor naționale și a sistemului monetar și financiar internațional. În rolul său de consilier de încredere al guvernelor, Fondul poate aplica lecții din experiența altor țări, bazându-și analiza pe informații pe care autoritățile naționale nu sunt înclinate să le împărtășească altor părți interesate, cum ar fi agențiile de rating și băncile de investiții. Poate crește gradul de conștientizare cu privire la răspândirea transfrontalieră a politicilor pe care, altfel, guvernele ar avea puține stimulente să le recunoască și să încurajeze ajustări de politică reciproc avantajoase pentru a internaliza aceste externalizări. În calitate de creditor de urgență, poate împiedica guvernele cu lipsă de numerar să fie nevoite să recurgă la politici care ar putea pune în pericol stabilitatea financiară națională și internațională. Combinând împrumuturile cu consilierea, aceasta poate întări mâna autorităților naționale care încearcă să pună în aplicare reforme de consolidare a stabilității. În executarea acestor funcții, eficiența FMI, ca și cea a unui arbitru, depinde dacă jucătorii îl consideră competent și imparțial. Competența și imparțialitatea percepute ale Fondului și, prin urmare, eficacitatea acestuia sunt limitate de eșecul de a face față celor patru provocări. Unele dintre aceste provocări sunt conceptuale: consilierul de încredere nu știe întotdeauna ce să recomande. Altele sunt practice: ca urmare a organizării sale, imparțialitatea FMI este pusă sub semnul întrebării. Toate cele patru provocări amenință legitimitatea instituției și, prin urmare, capacitatea acesteia de a-și îndeplini funcțiile de bază. Prima provocare nerealizată este modul de organizare a supravegherii prin care FMI „monitorizează” politicile economice și financiare ale celor 190 de țări membre ale sale, evidențiază posibilele riscuri la adresa stabilității și oferă consiliere cu privire la ajustările necesare ale politicii. Păreră fondatorilor săi a fost că Fondul ar trebui să se concentreze ca un laser asupra condițiilor prealabile pentru rate de schimb stabile și să se angajeze în a spune adevărul fără milă atunci când aceste condiții nu sunt îndeplinite. În al doilea rând, există confuzie cu privire la ce fel de condiționalitate ar trebui să fie atașată împrumuturilor FMI. Condiționalitatea se referă la angajamentele de politică luate de guverne în schimbul primirii de asistență, dar există un dezacord cu privire la câte și ce fel de angajamente trebuie solicitate. În al treilea rând, există un dezacord cu privire la rolul FMI în gestionarea crizelor datoriiilor suverane. Mai multe părți interesate, costurile semnificative ale tranzacțiilor și absența unui cadru juridic convenit la nivel internațional pentru soluționarea crizelor datoriiilor suverane creează probleme de coordonare care constituie un caz pentru implicarea unei instituții multilaterale precum FMI. Dar există confuzie cu privire la forma pe care ar trebui să o ia implicarea. În al patrulea rând, problemele de guvernare ridică întrebări cu privire la imparțialitatea Fondului. Unii membri au o voce disproporționată, permițându-le să influențeze luarea deciziilor în direcții compatibile cu interesul lor național, chiar și atunci când acele direcții sunt în contradicție atât cu interesul apartenenței la FMI, cât și cu stabilitatea sistemului monetar și financiar internațional, definit în linii mari. Alți membri sunt reprezentați inadecvat și, în consecință, consideră că deciziile și sfaturile Fondului le neglijează interesele. Prin urmare, ambele grupuri sunt reticente în a acorda

personalului și conducerii FMI mai multă autonomie în conceperea programelor și alegerea tacticilor (Eichengreen, Woods 29-51).

Concluziile care reiese ne conduc spre ideea că reglementarea proceselor globale efectuate de instituțiile financiare internaționale, inclusiv Fondul Monetar Internațional, a avut loc pe baza principiilor monetariste și neoliberale adoptate după un anumit succes în utilizarea lor de către guvernul M. Thatcher din Anglia și apoi de R. Reagan în Statele Unite. În același timp, alte țări, cum ar fi Japonia, Coreea de Sud și unele țări asiatice, sintetizând principiile pieței și colectiviste, au obținut indicatori impresionanți. China a reușit să facă o tranziție treptată spre piață, combinând metodele de reglementare a statului cu metodele de piață, valorile socialiste cu managementul occidental și experiența tehnologică. Aparent, toate aceste evoluții ar trebui luate în considerare la dezvoltarea și reglementarea asistenței financiare externe.

Referințe bibliografice

- Kapur D. The IMF: A Cure or a Curse? [FMI: un leac sau un blestem?] În: Foreign Policy, Nr. 111, 1998, pp. 114-129.
- Brown A. Economic Policy and the IMF In Jamaica. [Politica economică și FMI în Jamaica.] In: Social and Economic Studies, Vol. 30, No. 4, Regional Monetary Studies, University of the West Indies, Kingston, 1981, pp. 1-51.
- Caraway T. L., Rickard S. J., Anner M. S. International Negotiations and Domestic Politics: The Case of IMF Labor Market Conditionality. [Negocieri internaționale și politică internă: cazul condiționalității pieței muncii de la FMI.] In: International Organization, Vol. 66, No. 1, Cambridge University Press, Cambridge, 2012, pp. 27-61.
- Chossudovsky M. India under IMF Rule. [India sub conducerea FMI.] În: Economic and Political Weekly Vol. 28, Nr. 10, Sameeksha Trust, Mumbai, 1993, pp. 385-387.
- Mussa M. IMF Surveillance. [Supravegherea FMI.] În: The American Economic Review Vol. 87, Nr. 2, Papers and Proceedings of the Hundred and Fourth Annual Meeting of the American Economic Association, American Economic Association, Nashville, 1997, pp. 28-31.
- Gould-Davies N., Woods N. Russia and the IMF. [Rusia și FMI.] In: International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-), Vol. 75, No. 1, Oxford University Press, London, 1999, pp. 1-21.
- Ferdinand P., Wang J. China and the IMF: from mimicry towards pragmatic international institutional pluralism. [China și FMI: de la mimetism la pluralismul instituțional internațional pragmatic.] In: International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-), Vol. 89, Nr. 4, Oxford University Press, Oxford, 2013, pp. 895-910.
- Miller C. Pathways Through Financial Crisis: Turkey. [Căi prin criza financiară: Turcia.] În: Global Governance, Vol. 12, Nr. 4, Understanding Pathways Through Financial Crises and the Impact of the IMF, Brill, Leiden, 2006, pp. 449-464.
- Eichengreen B., Woods N. The IMF's Unmet Challenges. [Provocările neîntrunite ale FMI.] In: The Journal of Economic Perspectives, Vol. 30, No. 1, American Economic Association, Pittsburgh, 2016, pp. 29-51. ISSN: 0895-3309, 1944-7965 (Online).